

Nr 31.

Ankom till riksdagens kansli den 5 maj 1933 kl. 3 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av konvention för lösande av vissa konflikter mellan medborgarskapslagar m. m.

Till konstitutionsutskottets handläggning hava båda kamrarna den 1 mars 1933 hänvisat en av Kungl. Maj:t till riksdagen avlåten, den 24 februari 1933 dagtecknad proposition, nr 133, däri Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll, *dels* äskat riksdagens godkännande av en i Haag den 12 april 1930 avslutad konvention för lösande av vissa konflikter mellan medborgarskapslagar med vid undertecknandet gjort förbehåll i fråga om artikel 11, andra punkten, *dels ock*, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslagit riksdagen att antaga nedan intagna förslag till lag angående ändrad lydelse av 6 § lagen den 23 maj 1924 (nr 130) om förvärvande och förlust av svenskt medborgarskap.

I fråga om konventionens lydelse i original samt i propositionens svenska översättning får utskottet hänvisa till propositionen.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till de vid propositionen fogade utdrag av statsrådsprotokollen över utrikesdepartementsärenden den 19 december 1930 samt över justitiedepartementsärenden den 17 och 24 februari 1933.

Utskottet finner ej skäl till erinran mot förevarande proposition och hemställer alltså,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition, måtte

1) godkänna den i Haag den 12 april 1930 avslutade konventionen för lösande av vissa konflikter mellan medborgarskapslagar med det vid undertecknandet gjorda förbehållet i fråga om artikel 11, andra punkten; samt

2) antaga följande

Förslag
till
Lag
angående ändrad lydelse av 6 § lagen den 23 maj 1924 (nr 130) om för-
värvande och förlust av svenskt medborgarskap.

Härigenom förordnas, att 6 § lagen den 23 maj 1924 om förvärvande och förlust av svenskt medborgarskap skall i nedan angivna del hava följande ändrade lydelse:

6 §.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

Blir — — — medborgare.

Vad — — — vårdnaden.

Varder utländsk man, på ansökan enligt 5 §, upptagen till svensk medborgare, bestämmer Konungen, huruvida detta skall medföra svenskt medborgarskap även för hans hustru och ogifta barn i äktenskap under tjuguetå år. Hustrun skall, där ej särskilda skäl föranleda annat, beredas tillfälle att i ärendet avgiva yttrande. Förblir hon, trots mannens förvärv av svenskt medborgarskap, medborgare i främmande stat, må svenskt medborgarskap ej tilläggas henne, med mindre hon därtill samtyckt.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1933.

Stockholm den 5 maj 1933.

På konstitutionsutskottets vägnar:

C. A. REUTERSKIÖLD.

Närvarande: Herrar Reuterskiöld, Hallén, Oscar G. Karlsson, greve Spens, Hellberg, Sandegård, Larsén, Källman, Mellén, Ehrnberg*, P. Sandström, Borg*, Andersson i Igelboda, Gustafson i Kasenberg, Vought, Lundqvist i Rotebro, Eriksson i Toftered*, Johnsson i Norrahammar* och Hillgård*.*

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av herrar Reuterskiöld, Hallén, greve Spens, Sandström och Gustafson i Kasenberg, som ansett, att utskottet bort avgiva följande yttrande:

»Beträffande nu framlagda konvention har densamma för Sveriges del under tecknats med förbehåll för sista punkten av art. 11 av innebörd, att kvinna, som genom giftermål förlorat sitt medborgarskap i viss stat, och efter äktenskapets upplösning återförvärfvar detsamma efter ansökan, därigenom skall förlora sitt genom äktenskapet vunna medborgarskap endast om hon tillika tager hemvist i sitt ursprungliga hemland, men icke i motsatt fall. Detta förbehåll innebär, att om utländsk kvinna gifter sig med svensk man och efter äktenskapets upplösning återförvärfvar genom naturalisation (= efter ansökan) sitt utländska medborgarskap, hon dock behåller sitt genom äktenskapet vunna svenska medborgarskap, så framt hon inte tager hemvist i det land, där hon återvunnit sitt ursprungliga medborgarskap; å andra sidan medför förbehållet, att svensk kvinna, som gifter sig med utlänning och får medborgarskap i mannens hemland, men efter äktenskapets upplösning söker att erhålla naturalisation i Sverige, därigenom icke förlorar det utländska medborgarskapet, så framt hon icke tager hemvist i Sverige. Utskottet, som finner detta förbehåll väl grundat, måste dock anse riktigast, att förbehåll göres även i fråga om art. 10 därhän, att mannens naturalisation under äktenskapet icke medför förändring i hustruns medborgarskap med mindre hon tager hemvist i mannens nya hemland eller därtill samtycker. Det synes utskottet icke vara med gällande svensk medborgarskapslagstiftnings principer förenligt att låta ens vid naturalisation hustruns vilja bliva avgörande, så snart hon genom att följa mannen till hans nya hemland, själv genom handling visat sig erkänna familjens enhet, och Sverige, vars rätt bygger på samma princip, skulle anse lämpligt att låta henne inbegripas i mannens naturalisation. I motsatt fall skulle, t. ex. om hustrun komme i behov av fattigvård i Sverige såsom hennes vistelseland, på henne tillämpas fattigvårdslagens regler om fattigvård till utlänning, oavsett att hon tillhör mannens familj. Väl kan, å andra sidan enligt medborgarskapslagens § 8, vilken ej är föreslagen att ändras, inträffa, att svensk kvinna, som gift sig med svensk man, vilken naturaliseras i utlandet, dit hon följt honom, därigenom förlorar sitt svenska medborgarskap, därest rätt till förbehåll icke stadgats, men detta kan i och för sig icke vara oriktigt, även om det skulle kunna medföra att hon efter äktenskapets upplösning måste söka svensk naturalisation, därest hon ville återfå sitt förra svenska medborgarskap. Ett dylikt förbehåll möjliggör att även medborgarskapslagens § 6 kan ändras på ett lämpligare sätt än i propositionen föreslås.

Utskottet anser denna ändring böra innebära, att svenskt medborgarskap ej må tilläggas hustru till utländsk man, som här vinner naturalisation, med mindre hon här samtidigt med mannen tagit hemvist eller hon därtill samtyckt och Konungen funnit skäl att medgiva naturalisation.

Utskottet får sålunda hemställa, att riksdagen ville

- 1) under förutsättning av förbehåll rörande ej mindre art. 11 på sätt propositionen innehåller än även art. 10 på det sätt att mannens naturalisation under äktenskapet icke medför förändring i hustruns medborgarskap med mindre hon tager hem-

vist i mannens nya hemland, eller därtill samtycker, godkänna den i propositionen berörda konventionen; samt

2) med förklarande att Kungl. Maj:ts proposition i vad den avser ändring av svensk lag ej kunnat oförändrad bifallas, för sin del antaga följande

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse av 6 § lagen den 23 maj 1924 (nr 130) om förvärvande och förlust av svenskt medborgarskap.

Häriigenom förordnas, att 6 § lagen den 23 maj 1924 om förvärvande och förlust av svenskt medborgarskap skall i nedan angivna del hava följande ändrade lydelse:

§ 6.

<i>Nuvarande lydelse.</i>	<i>Kungl. Maj:ts förslag.</i>	<i>Utskottets förslag.</i>
Bliir — — — — —	— — — — —	— — — — — medborgare.
Vad — — — — —	— — — — —	— — — — — vårdnaden.

Varder utländsk man, på ansökan enligt 5 §, upptagen till svensk medborgare, *medför detta om därvid ej annorlunda bestämts*, svenskt medborgarskap även för hans hustru, *så ock för hans barn i äktenskap, såframt dessa äro ogifta och under tjuguet år.* Hustrun skall, där ej särskilda skäl föranleda annat, beredas tillfälle att i ärendet avgiva yttrande.

Varder utländsk man, på ansökan enligt 5 §, upptagen till svensk medborgare, *bestämmer Konungen, huruvida detta skall* medföra svenskt medborgarskap även för hans hustru *och* ogifta barn i äktenskap under tjuguet år. Hustrun skall, där ej särskilda skäl föranleda annat, beredas tillfälle att i ärendet avgiva yttrande. *Förblir hon, trots mannens förvärv av svenskt medborgarskap, medborgare i främmande stat, må svenskt medborgarskap ej tilläggas henne, med mindre hon därtill samtyckt.*

Varder — — — (= Kungl. Maj:ts förslag) — — — med mindre hon tagit hemvist här i riket eller därtill samtyckt.